

Esminė informacija įmonėms ir jų darbuotojams apie grupinio (rizikinio) gyvybės draudimo sutartims taikomą apmokestinimo tvarką

Kai naudos gavėjas apdraustojo sveikatos sužalojimo ar ligos atvejais – darbuotojas

Kai naudos gavėjas apdraustojo mirties atveju – darbuotojo nurodytas fizinis asmuo arba teisėtas paveldėtojas

Parengta pagal 2022 m. sausio 1 d. galiojusias LR gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ), LR pelno mokesčio įstatymo (toliau – PMĮ), LR profesinių pensijų kaupimo įstatymo (toliau – PPKĮ), LR valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau – VSDĮ), LR sveikatos draudimo įstatymo (toliau – SDĮ) aktualias redakcijas ir komentarus bei pagal LR civilinį kodeksą (toliau – LR CK).

Įmokų mokėtojas – įmonė.

Draudėjas – įmonė.

Apdraustasis – darbuotojas.

Naudos gavėjas apdraustojo sveikatos sužalojimo ar ligos atvejais – darbuotojas.

Naudos gavėjas apdraustojo mirties atveju – darbuotojo nurodytas fizinis asmuo arba teisėtas paveldėtojas.

I. Gyvybės draudimo įmoka

Įmonės mokama draudimo įmoka priskiriama leidžiamiems atskaitymams, kaip išlaidos darbuotojų naudai, kuri pagal GPMĮ nuostatas yra gyventojų pajamų mokesčio objektas (PMĮ 17 str. 1 d.).

Įmonės darbuotojo naudai mokamos gyvybės draudimo įmokos yra pripažįstamos pajamomis natūra (GPMĮ 9 str.) ir neapmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu, jeigu mokama (GPMĮ 17 str. 1 d. 14, 14¹ p.):

- pagal gyvybės draudimo sutartis, kurių terminas ne trumpesnis kaip 10 metų **arba**
- pagal gyvybės draudimo sutartis, kuriose nustatyta, kad išmoka išmokama apdraustajam asmeniui, sulaukusiam minimalaus pensinio amžiaus (sutartims, sudarytoms iki 2012 12 31, minimalus pensinis amžius yra 55 metai, sutartims, sudarytoms nuo 2013 01 01, minimalus pensinis amžius yra ne daugiau kaip 5 metai iki LR Socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatyto senatvės pensijos amžiaus) **ir**
- mokestinio laikotarpio (metų) įmokų pagal tokias gyvybės draudimo sutartis kartu su kitomis įmonės mokamomis įmokomis darbuotojo naudai, nustatytomis GPMĮ 17 str. 1 d. 14 ir 14¹ punktuose, suma neturi viršyti 25 proc. per mokestinį laikotarpį įmonės darbuotojui apskaičiuotų su darbo santykiais susijusių pajamų.

Įmonė per mokestinį laikotarpį savo lėšomis darbuotojo naudai sumokėtas gyvybės draudimo įmokas, neviršijančias 25 proc. per mokestinį laikotarpį įmonės darbuotojui apskaičiuotų su darbo santykiais susijusių pajamų, turi deklaruoti Metinėje gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijoje (forma GPM312) kaip išmokėtas neapmokestinamas pajamas (išmokos kodas 74).

Nuo darbuotojo gautų iš darbdavio pajamų natūra, kurios yra neapmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu, nėra skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos (VSDĮ 11 str. 1 d. 19 p.) ir privalomojo sveikatos draudimo įmokos (SDĮ 17 str.).

Suma, viršijanti 25 proc. su darbo santykiais susijusių pajamų, pripažįstama pajamomis natūra (GPMĮ 9 str.) ir apmokestinama gyventojų pajamų mokesčiu (GPMĮ 17 str. 1 d. 14, 14¹ p.) bei nuo jos yra skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos (VSDĮ 10 str., 11 str. 1 d. 19 p.) ir privalomojo sveikatos draudimo įmokos (SDĮ 17 str.).

II. Draudimo išmoka dėl draudžiamojo įvykio

Draudimo išmoka, mokama **gyventojui** draudžiamojo įvykio – apdraustojo mirties, sveikatos sužalojimo ar ligos – atveju **yra neapmokestinama** (GPMĮ 17 str. 1 d. 13 p.).

Jei įmonė gauna draudimo išmoką (pvz., jei apdraustasis darbuotojas įmonę paskiria naudos gavėja mirties ar sveikatos sužalojimo, ar ligos atveju), tai pagal tokią gyvybės draudimo sutartį gautų draudimo išmokų suma, neviršijanti draudimo įmonei sumokėtų ir PMĮ 17 straipsnyje nustatyta tvarka leidžiamiems atskaitymams priskirtų gyvybės draudimo įmokų sumos, priskiriama apmokestinamosioms pajamoms. Gauta draudimo išmokų suma, kuri viršija draudimo įmonei sumokėtų ir PMĮ 17 straipsnyje nustatyta tvarka leidžiamiems atskaitymams priskirtų gyvybės draudimo įmokų sumą, priskiriama neapmokestinamosioms pajamoms (PMĮ 12 str. 2 p.).

III. Draudimo laikotarpio keitimas / sutarties nutraukimas anksčiau laiko

Įmonei, dėl tam tikrų priežasčių (pvz. pasikeitusi darbuotojų atlygio politika, pablogėjusi įmonės ekonominė situacija ir pan.) nutraukus draudimo sutartį, kurios terminas buvo 10 metų, arba sutrumpinus draudimo sutarties galiojimo terminą iki mažiau nei 10 metų, pajamų mokestis nuo įmokų, sumokėtų iki sutarties nutraukimo/termino sutrumpinimo, neturi būti perskaičiuojamas. Taip yra todėl, kad darbdavio mokamų įmokų apmokestinimo pajamų mokesčiu klausimas sprendžiamas jų sumokėjimo momentu, nes šis momentas darbuotojui yra pajamų gavimo momentas (GPMĮ 8 str. 2 d. 2 p.).

Jeigu būtų nustatyta, kad gyvybės draudimo sutartis 10 metų terminui buvo sudaryta siekiant mokestinės naudos, tuomet įmokos būtų priskiriamos apmokestinamosioms su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusioms pajamoms. Pajamų mokestis turėtų būti perskaičiuojamas už visą sutarties laikotarpį, kada šios įmokos buvo priskirtos neapmokestinamosioms pajamoms.